

**T.C.
MUSKAT BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ**

**UMMAN İNŞAAT MALZEMELERİ SEKTÖRÜ RAPORU
2024**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
1. UMMAN PAZARINA GENEL BAKIŞ	3
1.1 İlgili Sektörde Pazar Büyüklüğü.....	3
2. UMMANIN SEKTÖREL DIŞ TİCARETİ	4
2.1 Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Ürünler.....	4
2.2 Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 20 Ülke	6
2.3 Ülkemizden En Fazla İthalatı Gerçekleştirilen Ürünler	8
2.4 Diğer Ülkelerden ve Türkiye'den Gerçekleştirilen İthalatın Karşılaştırılması.....	9
3. UMMAN'DA PAZARA GİRİŞ.....	9
3.1 Hedef Bölgeler ve Şehirler	9
3.2 İlgili Fuarlar Hakkında Bilgi.....	9
3.3 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar.....	10
3.4 Dış Ticaret Mevzuatı	10
3.5 Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	10
3.6 Zorunlu Belgeler	10
3.7 Lojistik.....	11
4. FIRSATLAR VE TEHDİTLER.....	11
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	12

1. UMMAN PAZARINA GENEL BAKIŞ

Umman ekonomisi diğer Körfez ülkelerinde olduğu gibi hidrokarbona yani petrole dayanmaktadır. Ülkenin keşfedilmiş petrol varlığı 5,5 milyar varil olarak belirtilse de açıklanan üretim ve ihracat rakamları bunun daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Petrol endüstrisi, Umman'ın görece yüksek hayat standardı ve iyi bir alt yapıya sahip olmasının temel aktörü olmuştur. Petrol öncesi ise Umman ekonomisi ticaret, balıkçılık, küçük çaplı tarım ve madencilğe dayanmıştır. Diğer taraftan, Umman petrol üretimini artırarak gelir seviyesini artırmaya çalışırken, diğer taraftan ekonomik faaliyetleri çeşitlendirme ve ekonomik büyümenin uzun vadeli olmasını amaçlayan plan olan 'Vision 2040'ı uygulamaya devam etmektedir.

Ülkenin mevcut ekonomik büyüklüğüne bakıldığında 2023 yılında 108 milyar ABD doları GSYİH olan ülkenin 5 milyonu aşan nüfusa sahip olduğu görülmektedir. Bu ekonomik büyüklüğün %40'ından fazlası petrol ve doğalgaz satışı, %10 imalat sanayi, %40'ından fazlası ise başta lojistik, ticaret, bankacılık, inşaat olmak üzere hizmet sektöründen kaynaklandığı görülmektedir.

Nüfus yapısının %55'inden fazlasının Umman vatandaşı olduğu geri kalan kısmını ise ülkede çalışmakta olan başta Hindistan, Pakistan, Bangladeş ve Filipinler'den gelen kişiler oluşturmaktadır.

1.1 İlgili Sektörde Pazar Büyüklüğü

Umman'ın inşaat sektörü Körfez bölgesinde nispeten küçük olmakla birlikte sektörün büyümesi çok sayıda bina ve altyapının tasarımı, geliştirilmesi ve inşasına bağlı bulunmaktadır. Umman inşaat sektörünün 2023 yılı toplam harcaması yaklaşık 7 Milyar ABD Doları olup Umman GSYİH'nin %6'sını oluşturduğu görülmektedir. Umman'ın Vizyon 2040 kapsamında, petrol dışı sektörlerdeki yatırımları çekerek ve ülkenin petrole olan bağımlılığını azaltarak ülke ekonomisini artırmayı amaçlanmaktadır. Ayrıca inşaat sektöründe çevre dostu uygulamaları ve sürdürülebilirliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Umman'ın inşaat sektörü son zamanlarda iyi bir performans sergilemektedir. Hükümetin yenilenebilir enerji sektörü yatırımlarına ve altyapı gelişimine sürekli vurgu yapmasının yanı sıra artan uluslararası yatırımlar nedeniyle 2024 yılında %3,3 oranında sektörün büyümesi bekleniyor. Ulusal İstatistik Bilgi Merkezi (NCSI) tarafından paylaşılan ayrıntılara göre, sektörün toplam doğrudan yabancı yatırımı 2023'ün ilk yarısında yıllık bazda %23,2 artmıştır.

Umman'ın müteahhitlik ihalelerinin 2023 değeri 24,4 milyar ABD dolarıdır. Bazı büyük ve yüksek değerli enerji alanındaki inşaat projelerinden dolayı önceki yıla göre olağanüstü artış göstermiştir. Diğer taraftan, özellikle petrol fiyatlarının yaklaşık 2 yıldır yüksek seviyede seyretmesi nedeniyle ülkenin petrol gelirlerinde yaşanan artış sonrası Sultanlık bazı projeleri açıklayarak yatırımcıları ülkeye davet etmekte ve ekonomiyi canlandırmayı amaçlamaktadır.

Bu projelerden en önde geleni, başkent Muskat’da Sultan Haitham City adlı uydu kent projesi olup projenin ilk etabında 5 milyon m² alan üzerine yaklaşık 40 bin kişinin ikamet edebileceği bir şehir planlanmaktadır. Bu şehir projesi kapsamında 9 inşaat müşavirlik şirketi ve 8 gayrimenkul geliştirme şirketi ile anlaşmalar yapıldığı ilan edilmiştir.

Diğer bir önemli vizyon projesi olarak Al Khuwair Downtown olarak açıklanmış, Muskat şehrinin merkezi konumunda olan Al Khuwair bölgesinde marina ve iş merkezlerinin olduğu yaklaşık 3,6 milyon m² üzerine planlanan proje Umman’da gökdelenlerin olmasına izin verilen ilk proje olması nedeniyle dikkat çekmektedir. Bu kapsamda ülkenin diğer körfez ülkelerinde mevcut olan mimariye ve ekonomik modele yakınsamaya çalışacağı düşünülmektedir.

Projesi açıklanan fakat tasarım aşamasında olduğu belirtilen diğer projeler, ülkenin önemli sanayi şehri olan Sohar’da 70 bin kişinin ikamet etmesi planlanan Sohar Smart City projesi ve turistik açıdan önemli olan şehri Salalah’da 50 bin kişinin ikamet etmesi planlanan New City Salalah projeleridir.

Diğer taraftan, uzun süredir ihaleye çıkılması planlanan Muscat metro inşaatı ihalesinin de Sultan Haitham City ve Al Khuwair Downtown projeleri ile eş zamanlı olarak yakın zamanda gündeme gelmesi beklenilmektedir. Açıklanan bu projelerin hepsi kamu-özel sektör işbirliği ile yapılması planlanmakta olup firmaların yatırım finansmanı ile gelmesi beklenilmektedir.

Bu çerçevede, açıklanan projelerin yakın zamanda Umman’da inşaat sektörünü hareketlendireceği ve inşaat malzemesi ihracatı yapan firmalarımıza önemli fırsatlar çıkaracağı düşünülmektedir.

2. UMMANIN SEKTÖREL DIŞ TİCARETİ

2.1 Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Ürünler

İnşaat malzemelerinde ülkenin ithalat miktarına bakıldığında 2023 yılında 2,9 milyar ABD Doları seviyesinde ithalatının olduğu, en çok ithal edilen ürünlerin başında demir çelikten boru, musluk ve vanalar, soğutma ekipmanları, çimento, plastik inşaat malzemeleri, seramik malzemeler gelmektedir.

ÜRÜN GRUPLARI	2023 (\$)
DEMİR ÇELİK BORU	987.950.530
MUSLUK VE VANALAR	222.415.531
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	175.356.243
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	138.799.645
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	138.364.569
ÇİMENTO	125.993.694
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	109.465.754
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	100.951.557
SERAMİK KAPLAMA	93.408.799
ELEKTRİK MALZEMELERİ	88.696.964
YAPISAL KİMYA	84.042.990

AHŞAP İNŞAAT MALZEMELERİ	83.774.387
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	73.540.719
YALITIMLI KABLOLAR	67.852.515
AYDINLATMA CİHAZLARI	65.320.863
YALITIM	64.740.177
BOYA VERNİK	64.723.732
DÜZ CAM - YALITIM CAMI	38.939.558
AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	36.577.546
SAYAÇLAR	34.218.548
İŞLENMİŞ TAŞLAR	24.983.624
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	24.770.205
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	21.798.119
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	20.740.060
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	16.384.563
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	7.014.920
PREFABRİK YAPILAR	6.730.919
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	5.700.815
ALARM CİHAZLARI	5.124.163
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	1.907.971
TUĞLA KİREMİT	1.535.443
DUVAR KAĞIDI	865.818
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	463.395
ALÇI	354.013
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	182.083
Genel Toplam	2.933.690.432

2.2 Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 20 Ülke

Anılan ürünlerin ithalatının gerçekleştirildiği ülkelere bakıldığında Birleşik Arap Emirliklerinin ilk sırada yer aldığı, bu ülkeyi Çin, Japonya, Hindistan, Suudi Arabistan ve Güney Kore'nin takip ettiği görülmektedir. BAE'den gelen ithalatın önemli bir kısmı yeniden ihracat yolu ile diğer ülkeli menşeli ürünler olduğu bilinmekte olup ülkemiz menşeli ürünlerden de bu yolla dolaylı ithal edilen ürünler mevcuttur.

ÜLKE	2023 (\$)	% Pay
BAE	922.049.203	34,5%
ÇİN	681.717.070	25,5%
JAPONYA	217.805.159	8,2%
HİNDİSTAN	203.697.676	7,6%
SUUDİ ARABİSTAN	118.024.366	4,4%
GÜNEY KORE	70.415.766	2,6%
İTALYA	50.948.908	1,9%
ALMANYA	42.933.810	1,6%
ABD	39.771.820	1,5%
TÜRKİYE	36.784.236	1,4%
QATAR	36.440.102	1,4%
MISIR	35.914.180	1,3%
TAYLAND	31.305.097	1,2%
İSPANYA	29.462.386	1,1%
MALEZYA	25.563.678	1,0%
IRAK	18.890.820	0,7%
SİNGAPUR	17.494.779	0,7%
İNGİLTERE	17.148.929	0,6%
İRAN	15.388.695	0,6%
BAHREYN	15.275.398	0,6%
Genel Toplam	2.933.690.432	100,0%

Anılan ülkelerden ithal edilen ilk 5 ürün grubu sıralaması aşağıdaki gibidir:

ÜLKE	ÜRÜN GRUBU	2023 (\$)
BAE	DEMİR ÇELİK BORU	166.086.071
	ÇİMENTO	108.460.214
	DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	67.570.378
	MUSLUK VE VANALAR	63.219.998
	DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	52.767.442
ÇİN	DEMİR ÇELİK BORU	362.644.929
	ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	112.718.195
	MUSLUK VE VANALAR	39.631.563
	AHŞAP İNŞAAT MALZEMELERİ	32.028.846
	AYDINLATMA CİHAZLARI	16.838.960
JAPONYA	DEMİR ÇELİK BORU	216.145.433
	İŞLENMİŞ TAŞLAR	380.068
	MUSLUK VE VANALAR	307.884
	ELEKTRİK MALZEMELERİ	228.158
	DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	151.455

HİNDİSTAN	SERAMİK KAPLAMA	61.011.213
	DEMİR ÇELİK BORU	51.107.558
	DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	19.243.247
	MUSLUK VE VANALAR	14.232.140
	DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	12.488.583
SUUDİ ARABİSTAN	ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	32.571.466
	YALITIM	23.642.333
	DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	12.709.913
	DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	8.368.420
	YAPISAL KİMYA	7.539.134
GÜNEY KORE	DEMİR ÇELİK BORU	62.709.301
	YAPISAL KİMYA	2.167.287
	MUSLUK VE VANALAR	1.392.352
	PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	1.331.390
	ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	1.246.822
İTALYA	MUSLUK VE VANALAR	18.777.091
	DEMİR ÇELİK BORU	8.626.558
	YAPISAL KİMYA	6.001.109
	AYDINLATMA CİHAZLARI	4.258.283
	AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	3.327.966
ALMANYA	DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	9.877.291
	ELEKTRİK MALZEMELERİ	6.633.091
	MUSLUK VE VANALAR	4.338.810
	DEMİR ÇELİK BORU	3.076.874
	PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	2.945.647
ABD	PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	15.057.692
	DEMİR ÇELİK BORU	6.820.728
	MUSLUK VE VANALAR	4.597.169
	DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	3.125.052
	YAPISAL KİMYA	2.245.994
TÜRKİYE	DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	5.732.451
	DEMİR ÇELİK BORU	5.084.817
	MUSLUK VE VANALAR	3.256.846
	PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	2.905.643
	AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	2.633.678
Genel Toplam		2.933.690.432

2.3 Ülkemizden En Fazla İthalatı Gerçekleştirilen Ürünler

Ülkemizden ithalatı yapılan inşaat malzemesi ürünleri listesine bakıldığında demir çelikten inşaat aksamı, demir çelikten boru, musluk ve vanalar, plastik inşaat malzemeleri, ahşap mutfak mobilyası ve aydınlatma cihazları ilk sıralarda yer almaktadır.

ÜRÜN GRUBU	2023 (\$)
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	5.732.451
DEMİR ÇELİK BORU	5.084.817
MUSLUK VE VANALAR	3.256.846
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	2.905.643
AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	2.633.678
AYDINLATMA CİHAZLARI	1.838.281
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	1.667.749
YALITIMLI KABLOLAR	1.618.965
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	1.429.152
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	1.428.799
İŞLENMİŞ TAŞLAR	1.349.309
ELEKTRİK MALZEMELERİ	1.292.338
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	1.154.962
YAPISAL KİMYA	1.002.721
SAYAÇLAR	919.181
ALARM CİHAZLARI	639.636
AHŞAP İNŞAAT MALZEMELERİ	407.490
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	383.698
DÜZ CAM - YALITIM CAMI	335.371
SERAMİK KAPLAMA	316.742
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	280.465
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	255.671
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	220.758
BOYA VERNİK	193.885
YALITIM	154.705
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	145.270
DUVAR KAĞIDI	56.360
TUĞLA KİREMİT	29.908
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	24.861
ALÇI	13.814
ÇİMENTO	6.243
GENEL TOPLAM	36.784.236

2.4 Diğer Ülkelerden ve Türkiye'den Gerçekleştirilen İthalatın Karşılaştırılması

İnşaat malzemelerimde ülkemiz menşeli ürünlerin payının Umman'ın toplam ithalatında % 1,4 seviyesinde olduğu, BAE üzerinden gerçekleşen ithalat ile bu payın biraz daha yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Diğer taraftan Umman'ın en çok ithalatını BAE, Çin, Japonya, Hindistan, Suudi Arabistan ve Güney Kore'den gerçekleştirdiği ve bu ülkelerden ithalatın önemli miktarını demir çelikten boruların oluşturduğu görülmektedir. Diğer taraftan BAE'nin kara sınırının olması ve birçok sektörde olduğu gibi inşaat sektöründe de toptancı firmaların Dubai'de olması nedeniyle birçok ürün grubu bu ülkeden ithal gelmektedir.

Diğer taraftan, ülkemizce dünya geneline gerçekleştirilen 30 milyar ABD doları aşan inşaat malzemeleri ürünleri ihracatı, ürün çeşitliliği miktarı ve Umman'ın mevcut ithalatından alınan pay dikkate alındığında ülkemiz açısından bu pazardan daha fazla pay alınabileceği düşünülmektedir. Özellikle demir çelikten boru, vana ve musluklar, seramik ürünler, plastikten inşaat malzemeleri ve yapı kimyasalları ürünleri başta olmak üzere birçok inşaat malzemesi ürünleri ihracatı mümkündür.

3. UMMAN'DA PAZARA GİRİŞ

3.1 Hedef Bölgeler ve Şehirler

Ülke nüfusunun önemli bir bölümü şehirlerde yaşamakta olup başkent Muskat yaklaşık 1,5 milyon ile en fazla nüfusa sahip şehirdir. Sonrasında sırasıyla Sohar, Nizwa ve Salalah şehirleri nüfusun önemli bir payına ev sahipliği yapmakta olup ihracat pazarı açısından bu şehirler önemlidir.

3.2 İlgili Fuarlar Hakkında Bilgi

Ülkede ticari önemi olan ve uluslararası niteliği olan fuarlar Muskat'da gerçekleştirilmekte olup fuarların niteliği görece ülkeye hitap edecek büyüklükte olmaktadır. Firmalarla temas kurma ve pazara açılma anlamında önemli bir paya sahip olan fuarlara katılım ihracatçı firmalarımız açısından önem arz etmesine rağmen firmalarımızın fuarlara katılımı genel olarak düşük seviyede olmaktadır. Bunun nedeni olarak yakın coğrafyada yer alan Dubai'deki fuarlara katılımın firmalarımızca daha önemli görülmesi ve Umman pazarının görece küçük olduğu düşüncesidir. Bu kapsamda Umman'ın inşaat malzemelerinde 3 milyar ABD doları bulan ithalatının önemli bir potansiyel barındırdığını unutmamak gerekmektedir. İlgili fuar bilgileri aşağıda yer almaktadır:

SIRA NO	FUAR ADI	ŞEHİR	WEB SAYFASI
1	OMAN DESIGN AND BUILD WEEK 2024	MUSKAT	https://www.omandesignandbuildweek.com/
2	HOME AND BUILDING 2024	MUSKAT	https://www.omanhome-building.com/
3	IDF OMAN	MUSKAT	https://idfoman.com/
4	THE OMAN PETROLEUM & ENERGY SHOW	MUSKAT	https://www.omanpetroleumandenergyshow.com/

3.3 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

İthalatçı firmaların ticari sicil kayıtlarından sorgulanması için umman Ticaret, Sanayi ve Yatırım Teşviği Bakanlığı sayfasından gerekli bilgi edinilebilir.

<https://www.business.gov.om/portal/searchCommercialName?execution=e1s1>

Ayrıca Umman Ticaret ve Sanayi Odasının firma rehberlerine aşağıdaki bağlantıdan erişim sağlanabilmektedir:

<https://omanchamber.com/economic-information/occi-directory/trade-directory/>

3.4 Dış Ticaret Mevzuatı

Umman dış ticaret politikaları, ülkenin ithalata bağımlı yapısının bir uzantısı olarak oldukça liberaldir. İthalat rejimi ve uygulamaları, üyesi olduğu Körfez İşbirliği Konseyi ülkelerine paralel olarak ortalama %5 civarı bir gümrük vergisi tahsil etmektedir. İnşaat malzemesi ürünlerinin önemli bir miktarında ise % 5 olarak uygulanmaktadır. Gümrük vergisi bilgisi için:

www.customs.gov.om/esw/jsf/secure/esw/common/PublicHSCodeSearch.xhtml?locale=en

İlgili mevzuat için:

<https://www.customs.gov.om/dgcportal/laws-regulations>

Diğer taraftan, Umman'da ithalat gerçekleştirecek bir firmanın elektronik tek pencere sistemine (Beyan) sistemine kayıtlı olması gerekmektedir. Bu platform üzerinden istenilen belge ve mevzuata buradan erişilebilmektedir. İlgili elektronik tek pencere sistemi:

<https://www.customs.gov.om/esw/jsf/secure/esw/common/Login.xhtml>

3.5 Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Umman, Bahreyn, Kuveyt, Katar, Suudi Arabistan Krallığı ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden oluşan Körfez İşbirliği Konseyi'nin (KİK) bir üyesidir. KİK üyeleri arasında 1983 yılında bir serbest ticaret alanı ve Ocak 2008'de hizmetler için ortak bir pazar kurulmuştur. KİK, birkaç ürün dışında ortak bir dış tarife uygulamaktadır. Acil durum önlemleri, veteriner karantinası ve bitki karantinası gibi bir dizi başka konuda ortak mevzuat kabul edilmiştir. Umman ayrıca, üyeler arasındaki ticaret engellerinin çoğunun 1 Ocak 2005'te ortadan kaldırıldığı Pan-Arap Serbest Ticaret Bölgesi (PAFTA) Antlaşması'nın da bir üyesidir. Umman'ın Amerika Birleşik Devletleri ile serbest ticaret anlaşması (STA) ve KİK aracılığıyla da Singapur ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ile STA'ları vardır. Ülkemiz ile herhangi bir serbest ticaret anlaşması mevcut değildir.

3.6 Zorunlu Belgeler

Umman'da bazı ithal yapı ve inşaat malzemesine (çimento, inşaat demiri ve boyalar) standart spesifikasyonlara uyulmasını sağlamak üzere Ticaret, Sanayi ve Yatırım Teşviki Bakanlığı

Standartlar ve Metroloji Biriminden inşaat malzemeleri ithal izni alınması gerekmektedir. Konuya ilişkin detaylı bilgi için:

<https://www.customs.gov.om/dgcportal/permit-to-import-construction-products>

3.7 Lojistik

Umman dış ticaretinde kullanılan taşıma modları incelendiğinde 2023 yılında ithalatında %66, ihracatında ise %94 olmak üzere deniz yolunun çoğunlukla kullanıldığı görülmektedir. Ülkemiz ile Umman arasında gerçekleşen ihracatımızın taşıma modlarına göre dağılımına bakıldığında ise %80'inin deniz yolu ile gerçekleştiği, hava yolunun %17 paya sahip olduğu ve kara yollarının ise %3 seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

Deniz yolu ile gerçekleşen ithalatın ve ihracatın limanlara göre dağılım oranlarına bakıldığında sanayi üretiminin ağırlık kazandığı Sohar (%77) limanının önemli bir paya sahip olduğu sonrasında Salalah ve Duqm limanının öne çıktığı görülmektedir. Diğer taraftan, limanların şehirlerle bağlantısını sağlayacak kara yolları bağlantıları da mevcut olup ürünlerin sevkinde herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Deniz yolu taşımacılığının yoğunluk kazanmasına rağmen gerek frekans sayılarının azlığı gerekse de birçok seferin doğrudan Umman limanlarına ulaşmayıp Mısır, Suudi Arabistan ve Dubai limanları üzerinden aktarma yapması teslimat sürelerini ve taşıma maliyetlerini artıran bir unsurdur. Diğer taraftan, yakın zamanda Süveyş kanalında yaşanan kaza sonrası gecikmeler, Yemen dolaylarında gemilere yapılan saldırılar düşünüldüğünde kara yolu taşımacılığının alternatif olma açısından önemi ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda bazı firmalarımızın İran üzerinden Bandar Abbas limanını aktarma yaparak gerek Dubai'ye gerekse de Umman limanlarına ürünleri sevk ettikleri bilinmektedir. Bu çerçevede anılan güzergâhın deniz yoluna nazaran daha kısa sürede tamamlandığı ve deniz yolu taşımacılığında yaşanan fiyat dalgalanmalarında önemli oranlarda fiyat avantajı sağladığı dikkate alındığında bu güzergâhtan kara yolu taşımacılığı ihracatçılarımız için önemli bir alternatif olacaktır.

4. FIRSATLAR VE TEHDİTLER

Umman'ın görece düşük nüfusu ve ekonomik yapısında mevcut kırılganlıklar sebebiyle inşaat sektörü Körfez bölgesindeki diğer ülkelere nispeten küçük olmakla birlikte Umman inşaat sektörünün 2023 yılı toplam harcaması yaklaşık 7 Milyar ABD Doları seviyesinde ve inşaat malzemeleri ithalatı 3 Milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir, Ülkenin gelir kaynaklarından en önemlisi petrol fiyatlarının son iki yıldır beklentilerin üzerinde seyretmesi, Umman devlet bütçesinin de fazla vermesine neden olmuştur. Oluşan bütçe kolaylığının da petrol sahibi ülkelerin sıklıkla uyguladığı inşaat sektörünü destekleyerek ülke ekonomisinin hareketlendirilmesine neden olması beklenilmektedir. Bu çerçevede açıklanan başta şehircilik projeleri olmak üzere, ülkenin yüksek alım gücüne sahip olması, inşaat malzemelerinde yerli üretimin yeterli olmaması, ülkemizin ve ihrac ürünlerinin son yıllarda bilinirliğinin artış göstermesi ülkemiz ihrac ürünlerinin ülkeye ihracatında önemli fırsatlar ortaya koymaktadır. Fakat Umman

dış ticaretinde tarihsel süregelen yapı ve firmalarımızın diğer Körfez ülkelerine nazaran Umman pazarını küçük görmeleri bu pazardan firmalarımızın daha fazla pay almasının önünde tehdit olarak görülmektedir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

5 milyonu aşkın nüfusu ve 100 milyar ABD dolarını aşkın GSYİH sahip Umman diğer Körfez ülkelerinde olduğu gibi petrole dayalı bir ekonomiye sahiptir. Ülkenin keşfedilmiş petrol varlığı 5,5 milyar varil olarak belirtilse de açıklanan üretim ve ihracat rakamları bunun daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Fakat petrol fiyatlarında dönemsel dalgalanmalar yaşanması ve bir çok sektörde ithalata bağımlılık ekonomiyi kırılğan hale getirmektedir. Bu çerçevede ülkenin petrole dayalı ekonomik faaliyetleri çeşitlendirme aşamasında inşaat sektörü ön plana çıkmaktadır.

Sultan Haitham City, Al Khuwair Downtown, Sohar Smart , New City Salalah ve Muskat şehir metrosu başta olmak üzere açıklanan projelerin, yakın zamanda Umman'da inşaat sektörünü hareketlendireceği ve inşaat malzemesi ihracatı yapan firmalarımıza önemli ihracat imkanları çıkaracağı düşünülmektedir.

Anılan ürünlerin ithalatının gerçekleştirildiği ülkelere bakıldığında Birleşik Arap Emirliklerinin ilk sırada yer aldığı, bu ülkeyi Çin, Japonya, Hindistan, Suudi Arabistan ve Güney Kore'nin takip ettiği görülmektedir. Ülkemizden ithalatı yapılan inşaat malzemesi ürünleri listesine bakıldığında demir çelikten inşaat aksamı, demir çelikten boru, musluk ve vanalar, plastik inşaat malzemeleri, ahşap mutfak mobilyası ve aydınlatma cihazları ilk sıralarda yer almaktadır.

Diğer taraftan, ülkemizce dünya geneline gerçekleştirilen 30 milyar ABD dolarını aşan inşaat malzemeleri ürünleri ihracatı, ürün çeşitliliği miktarı ve Umman'ın mevcut ithalatından alınan pay dikkate alındığında ülkemiz açısından bu pazardan daha fazla pay alınabileceği düşünülmektedir. Özellikle demir çelikten boru, vana ve musluklar, seramik ürünler, plastikten inşaat malzemeleri ve yapı kimyasalları ürünleri başta olmak üzere birçok inşaat malzemesi ürünleri ihracatı mümkündür.